

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 542

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 10 iulie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR		
11.	— Decizie privind delegarea atribuțiilor președintelui Camerei Deputaților	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 184 din 21 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală	2-4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 20 din 14 iunie 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	5-16

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

DECIZIE
privind delegarea atribuțiilor președintelui
Camerei Deputaților

În temeiul art. 34 și 35 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Camerei Deputaților emite prezenta decizie.

Articol unic. — În perioada 11—13 iulie 2017, atribuțiile președintelui Camerei Deputaților vor fi exercitate de domnul deputat Florin Iordache, vicepreședinte al Camerei Deputaților.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
NICOLAE-LIVIU DRAGNEA

București, 10 iulie 2017.
Nr. 11.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 184

din 21 martie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 397 alin. (5)
din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ioan Mircea Samoil în Dosarul nr. 19.653/245/2015 al Curții de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 591 D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Se susține că, la momentul luării măsurii asigurătorii, temeiul legal al acesteia a fost cel al existenței unei suspiciuni cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, luarea măsurii constituind o garanție pentru celelalte părți ale procesului penal că vor putea obține plata eventualelor prejudicii ce le-au fost produse prin săvârșirea infracțiunii, în situația constatării lor de către instanța civilă. În caz contrar, măsura asigurătorie încetează la 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii civile.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 20 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 19.653/245/2015, **Curtea de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de

Ioan Mircea Samoil într-o cauză având ca obiect soluționarea apelurilor declarate împotriva unei sentințe penale de condamnare a autorului excepției pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală prevăzută la art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se susține că menținerea măsurii asigurătorii, conform dispozițiilor art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală, în condițiile achitării inculpatului, creează discriminare între acesta și orice alți cetățeni, în condițiile în care există o hotărâre judecătorească definitivă, conform căreia persoana în cauză nu este vinovată de săvârșirea unei infracțiuni. Se arată, de asemenea, că măsura asigurătorie criticată lipsește persoana achitată de dreptul de a folosi și de a dispune de bunurile sale, aspect ce contravine dispozițiilor constituționale referitoare la dreptul de proprietate.

6. **Curtea de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori** arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se susține că dispozițiile art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală trebuie coroborate cu cele ale art. 25 alin. (5) din același cod, conform cărora în cazul achitării inculpatului, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă. Se face trimitere la considerentele Deciziei nr. 690 din 20 octombrie 2015 și se susține că achitarea inculpatului, conform art. 396 alin. (5) din Codul de procedură penală, nu exclude impunerea de către instanța civilă, în sarcina persoanei achitate, a unei obligații de reparare a prejudiciului produs prin săvârșirea faptelor. Pentru acest motiv, menținerea măsurii asigurătorii, potrivit textului criticat, are ca scop garantarea intereselor părții civile, până la soluționarea pretențiilor acesteia de către instanța civilă sau până la decăderea sa din dreptul de a promova acțiunea în fața instanței civile, potrivit art. 397 alin. (5) teza a doua din Codul de procedură penală. Așa fiind, se arată că textul criticat nu creează discriminare între persoanele achitate și ceilalți cetățeni, care pot dispune în mod liber de bunurile pe care le dețin în patrimoniu, întrucât aceste două categorii de persoane se află în situații juridice diferite. Totodată, se susține că textul criticat nu încalcă prevederile art. 44 din Constituție, deoarece dreptul de proprietate privată nu este un drept absolut, exercitarea acestuia putând face obiectul unor limitări, cu respectarea dispozițiilor art. 53 din Constituție, condiții care sunt îndeplinite de textul criticat.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că nu se poate face analogie între diferitele temeuri ale achitării și nu se poate susține că reglementarea diferită a situației măsurilor asigurătorii în funcție de aceste temeuri ar putea constitui o discriminare. Se susține, totodată, că prevederile art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală instituie o limitare a exercitării dreptului de proprietate privată, limitare care însă nu afectează substanța acestui drept și care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 53 din Legea fundamentală. Se arată că măsura criticată este justificată de necesitatea garantării intereselor procesuale ale părților civile, care, conform celei de-a doua teze a textului criticat, își pot valorifica aceste interese în fața unei instanțe civile. Se face trimitere la prevederile art. 28 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală, conform cărora instanța civilă nu este legată de hotărârea definitivă de achitare sau de încetare a procesului penal în ceea ce privește existența prejudiciului ori a vinovăției autorului faptei ilicite.

9. **Avocatul Poporului** opinează că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Se arată că textul criticat instituie

garanțiile necesare reparării, pe calea unei acțiuni promovate la o instanță civilă, a prejudiciului provocat părții civile, prin săvârșirea faptelor. Se susține că limitarea reglementată prin dispozițiile art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală nu aduce atingere substanței dreptului de proprietate privată prevăzut la art. 44 din Constituție și că aceasta nu este discriminatorie, întrucât se aplică, în mod egal, tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei juridice. Se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 107 din 13 iunie 2000 și nr. 690 din 20 octombrie 2015.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: *„În cazul în care, potrivit dispozițiilor art. 25 alin. (5), instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă, măsurile asigurătorii se mențin. Aceste măsuri încetează de drept dacă persoana vătămată nu introduce acțiune în fața instanței civile în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii”*.

13. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 20 cu privire la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 44 cu privire la dreptul de proprietate, precum și dispozițiilor art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale cu privire la interzicerea discriminării.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală trebuie coroborate cu prevederile art. 25 alin. (5) din același cod, conform cărora, în caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi, lit. e)—f) — cu excepția prescripției, lit. i) și lit. j) din Codul de procedură penală, în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă, dar și cu dispozițiile art. 27 alin. (2) din Codul de procedură penală, potrivit cărora persoana vătămată sau succesorii acesteia, care s-au constituit parte civilă în procesul penal, pot introduce acțiune la instanța civilă dacă, prin hotărâre definitivă, instanța penală a lăsat nesoluționată acțiunea civilă, probele administrate în cursul procesului penal putând fi folosite în fața instanței civile.

15. Astfel, în ipoteza invocată de autorul excepției, cea a nesoluționării acțiunii civile de către instanța penală, ca urmare a achitării inculpatului, conform dispozițiilor art. 396 alin. (6) coroborate cu cele ale art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul de procedură penală, persoana vătămată sau succesorii acesteia, care s-au constituit parte civilă în procesul penal, au dreptul să introducă în fața instanței civile o acțiune în repararea prejudiciului cauzat prin săvârșirea infracțiunii sau a faptei prevăzute de legea penală.

16. La rândul lor, măsurile asigurătorii reprezintă măsuri procesuale penale cu caracter real și temporar, ce au ca scop indisponibilizarea bunurilor mobile sau imobile aflate în

proprietatea suspectului, a inculpatului sau a părții responsabile civilmente, în vederea confiscării speciale, a confiscării extinse, a executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare, ori în vederea asigurării despăgubirilor civile, indisponibilizare ce se realizează prin instituirea unui sechestru asupra unor bunuri din categoriile anterior enumerate. Măsurile asigurătorii au rolul de a preveni distrugerea sau înstrăinarea bunurilor care ar putea fi folosite pentru realizarea scopurilor reparatorii mai sus enumerate.

17. Așa fiind, menținerea măsurilor asigurătorii după încetarea procesului penal, ca urmare a achitării inculpatului, conform dispozițiilor art. 396 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi din același cod, pentru o perioadă de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii definitive de achitare, timp în care persoana vătămată sau succesorii ei pot introduce acțiunea civilă în fața instanței civile, are ca scop asigurarea valorilor patrimoniale necesare acoperirii eventualelor despăgubiri acordate de instanța civilă, în urma soluționării acțiunii civile demarate în fața acestei instanțe, conform dispozițiilor art. 27 alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel încât aceasta să nu fie lipsită de eficiență.

18. Prin urmare, instituirea măsurii sechestrului asupra bunurilor inculpatului și menținerea acestei măsuri ulterior achitării acestuia, pentru o perioadă de 30 de zile, în ipoteza prevăzută la art. 397 alin. (5) teza a doua din Codul de procedură penală, sau până la soluționarea acțiunii civile de către instanța civilă, în ipoteza formulării de către persoana vătămată sau de către succesorii săi a unei acțiuni civile, potrivit art. 27 alin. (2) din Codul de procedură penală, este de natură a limita exercitarea dreptului de proprietate privată asupra bunurilor care fac obiectul măsurilor asigurătorii, limitare ce respectă însă dispozițiile art. 53 din Constituție. Astfel, aceasta este prevăzută prin lege, în speță, prin Codul de procedură penală, are un scop legitim, constând în apărarea drepturilor persoanei vătămate prin săvârșirea unei fapte producătoare de prejudicii sau a succesorilor ei, fiind, totodată, o măsură necesară într-o societate democratică, impusă de nevoia asigurării posibilității executării hotărârilor civile pronunțate în cauzele ce au ca obiect soluționarea unor acțiuni promovate conform art. 27 alin. (2) din Codul de procedură penală. De

asemenea, dispozițiile textului criticat se aplică în mod nediscriminatoriu, pentru o perioadă limitată de timp și nu sunt de natură a afecta substanța dreptului de proprietate privată ce are ca obiect bunurile supuse sechestrului.

19. În ceea ce privește pretinsa încălcare, prin prevederile art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală, a dispozițiilor art. 16 din Constituție și ale art. 14 din Convenție, prin crearea unei discriminări între persoanele achitate, conform art. 396 alin. (6) și ale art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul de procedură penală, și cele achitate pe baza altor temeieri legale prevăzute în cuprinsul Codului de procedură penală, discriminare generată de menținerea, în cazul celor dintâi, a măsurilor asigurătorii, dispuse în cadrul procesului penal, după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de achitare, Curtea constată că această critică de neconstituționalitate nu poate fi reținută, întrucât cele două categorii de persoane invocate de autorul excepției se află în situații juridice diferite, din perspectiva săvârșirii unor fapte generatoare de prejudicii, motiv pentru care nu se impune reglementarea, în privința lor, a unui regim juridic identic cu privire la exercitarea dreptului de proprietate privată asupra bunurilor pe care le dețin în patrimoniu. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa, în repetate rânduri, că principiul nediscriminării presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, motiv pentru care el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În același sens este și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat, în aplicarea prevederilor art. 14 din Convenție, că reprezintă o încălcare a acestor prevederi orice diferență de tratament săvârșită de stat între indivizi aflați în situații analoage, fără o justificare obiectivă și rezonabilă (a se vedea, de exemplu, Hotărârea din 13 iunie 1979, pronunțată în *Cauza Marckx împotriva Belgiei*, și Hotărârea din 29 aprilie 2008, pronunțată în *Cauza Burden împotriva Regatului Unit*) și, totodată, orice omisiune a statelor de a trata diferit, tot în lipsa unor justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 545 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 6 iulie 2011).

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Mircea Samoil în Dosarul nr. 19.653/245/2015 al Curții de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori și constată că dispozițiile art. 397 alin. (5) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 20

din 14 iunie 2017

Dosar nr. 1.211/1/2017

Mirela Sorina Popescu — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Marius Dan Foițoș — judecător la Secția penală

Lucia Tatiana Rog — judecător la Secția penală

Geanina Cristina Arghir — judecător la Secția penală

Silvia Cerbu — judecător la Secția penală

Simona Daniela Encean — judecător la Secția penală

Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

Ionuț Mihai Matei — judecător la Secția penală

Ana Maria Dascălu — judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală în Dosarul penal nr. 913/30/2016, prin care, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept: „*dacă sfera de incidență a obligației de păstrare a contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri include și procedeele probatorii ale constatării tehnico-științifice și care este sancțiunea ce poate fi aplicată de către instanța de apel în cazul nerespectării obligației de a păstra contraprobe.*”

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 274 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

La ședința de judecată a participat doamna Oana Mihaela Dinu, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Eleonora Centea.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că la dosar au transmis puncte de vedere Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Craiova, care, după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale unora dintre instanțele arondate.

De asemenea, au transmis puncte de vedere Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept, Departamentul de drept public.

La dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor care a fost comunicat părților la data de 25 mai 2017, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 1.124/C/1.138/III-5/2017 din data de 19 mai 2017, a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problemele de drept cu care a fost sesizată instanța, fiind depuse și concluzii scrise.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt alte cereri sau excepții de formulat, a solicitat doamnei procuror Eleonora Centea să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 1.211/1/2017.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a menționat că nu este îndeplinită condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Din această perspectivă și în raport cu jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a apreciat că de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul acestei sesizări nu depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Aceasta, cu atât mai mult cu cât dispozițiile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au ca premisă de aplicare ipoteza reglementată de art. 574 lit. d) din Codul de procedură penală. Prin urmare, dispoziția legală care configurează problema de drept supusă dezlegării nu are legătură cu faza judecătii și, deci, nici cu faza soluționării pe fond a cauzei, ci cu faza ulterioară, ce urmează după rămânerea definitivă a hotărârii, respectiv a executării pedepsei și a măsurilor de siguranță.

În ceea ce privește obligația de păstrare a contraprobelor, a precizat că este incident art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, potrivit căruia probele se iau în dublu exemplar și se sigilează. Totodată, a arătat că această problemă a fost invocată de inculpat în procedura de cameră preliminară, judecătorul de cameră preliminară de la Curtea de Apel Timișoara pronunțându-se prin Încheierea din 23.03.2016, încheiere rămasă definitivă.

Or, întrucât nu pot face obiectul unei chestiuni de drept dispozițiile legale de care a depins rezolvarea altei cauze penale, soluționate definitiv și care se bucură de autoritate de lucru judecat, a apreciat că întrebarea formulată nu îndeplinește condiția de a se afla în dependență cu soluționarea cauzei pe fond, astfel încât sesizarea Curții de Apel Timișoara este inadmisibilă.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din 21 martie 2017, pronunțată în Dosarul penal nr. 913/30/2016, Curtea de Apel Timișoara — Secția penală a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și

Justiție în vederea dezlegării chestiunii de drept: dacă sfera de incidență a obligației de păstrare a contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, include și procedeele probatorii ale constatării tehnico-științifice și care este sancțiunea ce poate fi aplicată de către instanța de apel în cazul nerespectării obligației de a păstra contraprobe?

II. Expunerea succintă a cauzei și soluția propusă de instanța care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

Pe rolul Curții de Apel Timișoara — Secția penală au fost înregistrate apelurile declarate de inculpații O.G., C.N., G.D. și Direcția de Investigare a Infracrișunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Serviciul Teritorial Timișoara, împotriva Sentinței penale nr. 450 din 8 noiembrie 2016, pronunțată de Tribunalul Timiș în Dosarul nr. 913/30/2016.

La termenul de judecată din data de 16.03.2017, inculpatul C.N. a solicitat, prin intermediul apărătorului ales, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, pentru rezolvarea de principiu a două chestiuni de drept:

1) dacă sfera de incidență a obligației de păstrare a contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, include și procedeele probatorii ale constatării tehnico-științifice care implică utilizarea metodelor de analiză fizico-chimică a drogurilor, iar, în caz afirmativ, care este sancțiunea aplicabilă în cazul eludării acestei dispoziții legale;

2) dacă nerespectarea exigenței instituite prin norma specială este susceptibilă să cauzeze o limitare a dreptului la apărare și a egalității armelor, incompatibilă cu cerințele unui proces echitabil, constând în suprimarea facultății inculpatului de a contesta probele incriminatorii și de a solicita efectuarea unei expertize, dacă nerespectarea obligației respective constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Obiectul cauzei:

Prin Rechizitoriul nr. 93/D/P/2015 din 5.02.2016 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția de Investigare a Infracrișunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Timișoara s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților O.G., pentru săvârșirea infracrișunilor de trafic de droguri de risc în formă continuată, prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, efectuare fără drept și fără a deține autorizație eliberată în condițiile legii de operațiuni de produse, știind că acestea sunt susceptibile a avea efecte psihoactive, în formă continuată, prevăzută de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de actele normative în vigoare, republicată, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal; C.N., pentru săvârșirea infracrișunilor de trafic de droguri de risc și mare risc în formă continuată, prevăzută de art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, efectuare fără drept și fără a deține autorizație eliberată în condițiile legii de operațiuni de produse, știind că acestea sunt susceptibile a avea efecte psihoactive, în formă continuată, prevăzută de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011, republicată, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal; G.D., pentru săvârșirea infracrișunii de efectuare fără drept și fără a deține autorizație eliberată în condițiile legii de operațiuni de produse, știind că acestea sunt susceptibile a avea efecte psihoactive, prevăzută de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011, republicată, și O.T., pentru săvârșirea infracrișunii de deținere de droguri de risc în vederea consumului propriu, prevăzută de art. 4 alin. (1)

din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În rechizitoriu s-a reținut în sarcina inculpatei O.G. că: în perioada 22.05.2014—18.11.2015 a realizat 10 acte materiale de vânzare, unor colaboratori sub acoperire, de substanțe susceptibile a avea efect psihoactiv, în cazul a trei vânzări substanțele vândute conținând în același timp și droguri de risc; în perioada 22.01.2015—28.07.2015 a vândut împreună cu inculpatul C.N. 11 cantități de substanțe susceptibile a avea efect psihoactiv care au fost depistate, la date diferite, asupra mai multor persoane. În sarcina inculpatului C.N. s-a reținut că în perioada 30.07.2014—12.11.2015 a realizat patru acte materiale de vânzare de substanțe susceptibile a avea efect psihoactiv unor investigați sub acoperire, în cazul tuturor vânzărilor substanțele vândute conținând în același timp și droguri de mare risc, iar în cazul unei vânzări substanțele au avut conținut și de droguri de risc. S-a mai reținut că în perioada 22.01.2015—28.07.2015 au fost depistate la date diferite asupra unor persoane cumpărători 11 cantități de substanțe susceptibile a avea efect psihoactiv, cumpărate de la sediul firmei controlate de inculpații O.G. și C.N.

Prin același rechizitoriu s-a reținut că inculpatul G.D., în data de 30.04.2015, a vândut cu suma de 90 lei colaboratorului sub acoperire D.G. cantitatea de 0,21 grame conținând substanțe susceptibile a avea efect psihoactiv (AB-Fubinaca) și 0,18 grame substanță pulverulentă conținând substanțe susceptibile a avea efect psihoactiv (alpha — PEP), ambele substanțe primite în scopul vânzării de la inculpata O.G. În sarcina inculpatului O.T. s-a reținut că în data de 15.12.2015 a deținut la domiciliu cantitatea de 9,02 grame cannabis, un fragment de țigaretă cu conținut de cannabis și un dispozitiv tip râșniță pentru mărunțirea drogurilor, toate fiind găsite cu ocazia percheziției domiciliare.

Prin Sentința penală nr. 450/PI/8.11.2016, pronunțată de Tribunalul Timiș în Dosarul nr. 913/30/2016, s-au dispus următoarele:

I. În baza art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, a fost condamnată inculpata O.G. pentru infracrișunea de trafic de droguri de risc în formă continuată la pedeapsa de 2 (doi) ani și 4 (patru) luni închisoare și pedeapsa complementară, prevăzută de art. 55 lit. a) din Codul penal, art. 66 alin. (1) din Codul penal, a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, drepturile de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o durată de 2 (doi) ani, conform art. 67 alin. (1) și (2) din Codul penal, pedeapsă a cărei executare începe de la rămânerea definitivă a hotărârii conform art. 68 alin. (1) lit. b) din Codul penal.

În baza art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011, republicată, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, aceeași inculpată a fost condamnată pentru infracrișunea de efectuare fără drept și fără a deține autorizație eliberată în condițiile legii de operațiuni cu produse, știind că acestea sunt susceptibile a avea efecte psihoactive, în formă continuată, la pedeapsa de 1 (un) an și 6 (șase) luni închisoare.

În baza art. 38 alin. (1), art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal, art. 45 alin. (1) din Codul penal s-a dispus ca inculpata O.G. să execute pedeapsa cea mai grea de 2 (doi) ani și 4 (patru) luni închisoare, sporită cu 6 (șase) luni închisoare [reprezentând 1/3 din cealaltă pedeapsă de 1 (un) an și 6 (șase) luni], urmând ca inculpata să execute pedeapsa principală rezultantă de: 2 (doi) ani și 10 (zece) luni închisoare și pedeapsa complementară, prevăzută de art. 55 alin. (1) lit. a) din Codul penal, art. 66 alin. (1) din Codul penal, a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, drepturile de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa

o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o durată de 2 (doi) ani, conform art. 67 alin. (1) și (2) din Codul penal, pedeapsă a cărei executare începe de la rămânerea definitivă a hotărârii conform art. 68 alin. (1) lit. b) din Codul penal.

În baza art. 65 alin. (1) și (3) din Codul penal s-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, respectiv drepturile de a fi aleasă în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, începând cu rămânerea definitivă a sentinței și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 91 din Codul penal s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și s-a stabilit un termen de supraveghere de 3 (trei) ani, conform dispozițiilor art. 92 din Codul penal.

În baza art. 93 alin. (1) din Codul penal inculpata a fost obligată ca pe durata termenului de supraveghere să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la Serviciul de probațiune de pe lângă Tribunalul Timiș, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art. 93 alin. (2) lit. a) din Codul penal s-a impus condamnatei să execute următoarea obligație: să frecventeze două programe de reintegrare socială derulate de Serviciul de probațiune sau organizate de acesta în colaborare cu instituții comunitare.

În baza art. 93 alin. (3) din Codul penal, pe parcursul termenului de supraveghere, inculpata urmează să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității în locații, puncte de lucru la S.C. Piețe — S.A., cu sediul în T., pe o perioadă de 100 de zile lucrătoare.

În baza art. 404 alin. (2) din Codul de procedură penală, raportat la art. 96 din Codul penal, s-a atras atenția inculpatei asupra consecințelor nerespectării măsurilor de supraveghere și a obligațiilor impuse și ale săvârșirii de noi infracțiuni în cursul termenului de supraveghere, respectiv dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse ori stabilite de lege ori săvârșește o nouă infracțiune intenționată, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei în regim de detenție. S-a atras atenția inculpatei asupra dispozițiilor art. 97 din Codul penal.

Pe durata suspendării sub supraveghere a executării pedepsei închisorii aplicate inculpatei s-a suspendat executarea pedepselor accesorii.

În baza art. 72 din Codul de procedură penală s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatei durata reținerii din 15.12.2015 ora 22,10 până la 16.12.2015 ora 22,10 și durata arestării preventive din 16.12.2015 până la 21.12.2015. În baza art. 72 din Codul de procedură penală, art. 219 alin. (1) din Codul de procedură penală, art. 399 alin. (9) din Codul de procedură penală s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatei durata măsurii arestului la domiciliu începând cu 21.12.2015 până la 19 aprilie 2016.

În baza art. 399 alin. (1) din Codul de procedură penală, art. 241 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, art. 215¹ alin. (8) din Codul de procedură penală s-a dispus încetarea măsurii controlului judiciar luate față de inculpata O.G. prin Încheierea penală din data de 19.04.2016 a Tribunalului Timiș în Dosarul nr. 913/30/2016/a1.4.

II. În baza art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu

aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, a fost condamnat inculpatul C.N. pentru infracțiunea de trafic de droguri de risc și mare risc, în formă continuată, la pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare și pedeapsa complementară, prevăzută de art. 55 lit. a) din Codul penal, art. 66 alin. (1) din Codul penal, a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, drepturile de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o durată de 3 (trei) ani, conform art. 67 alin. (1) și (2) din Codul penal, după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate, conform art. 68 alin. (1) lit. c) din Codul penal.

În baza art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011, republicată, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, același inculpat a fost condamnat pentru infracțiunea de efectuare fără drept și fără a deține autorizație eliberată în condițiile legii de operațiuni cu produse, știind că acestea sunt susceptibile a avea efecte psihoactive, în formă continuată, la pedeapsa de: 1 (un) an închisoare.

În baza art. 38 alin. (1), art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal, art. 45 alin. (1) din Codul penal, s-a dispus ca inculpatul C.N. să execute pedeapsa cea mai grea de 5 (cinci) ani închisoare, sporită cu 4 (patru) luni închisoare [reprezentând 1/3 din cealaltă pedeapsă de 1 (un) an], urmând ca inculpatul să execute pedeapsa principală rezultantă de 5 (cinci) ani și 4 (patru) luni închisoare și pedeapsa complementară, prevăzută de art. 55 lit. a) din Codul penal, art. 66 alin. (1) din Codul penal, a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, drepturile de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o durată de 3 (trei) ani, conform art. 67 alin. (1) și (2) din Codul penal, după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate, conform art. 68 alin. (1) lit. c) din Codul penal.

În baza art. 65 alin. (1), (3) din Codul penal s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, respectiv drepturile de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, începând cu rămânerea definitivă a sentinței și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 72 din Codul de procedură penală s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului durata reținerii din 15.12.2015 ora 22,15 până la 16.12.2015 ora 22,15 și durata arestării preventive din 16.12.2015 până la 21.12.2015. În baza art. 72 din Codul de procedură penală, art. 219 alin. (1) din Codul de procedură penală, art. 399 alin. (9) din Codul de procedură penală s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului durata măsurii arestului la domiciliu începând cu 21.12.2015 până la 19.04.2016.

În baza art. 399 alin. (1) din Codul de procedură penală, art. 241 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, art. 215¹ alin. (8) din Codul de procedură penală, s-a dispus încetarea măsurii controlului judiciar luate față de inculpatul C.N. prin Încheierea penală din data de 19.04.2016 a Tribunalului Timiș, în Dosarul nr. 913/30/2016/a1.4.

III. În baza art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011, republicată, s-a dispus condamnarea inculpatului G.D. pentru infracțiunea de efectuare fără drept și fără a deține autorizație eliberată în condițiile legii de operațiuni cu produse, știind că

acestea sunt susceptibile a avea efecte psihoactive, la pedeapsa de 6 (șase) luni închisoare.

În baza art. 83 din Codul penal s-a amânat aplicarea pedepsei închisorii pe un termen de supraveghere de 2 ani de la data rămânării definitive a hotărârii, stabilit în condițiile art. 84 din Codul penal.

În baza art. 85 alin. (1) din Codul penal, pe durata termenului de supraveghere, inculpatul a fost obligat să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile, precum și întoarcerea; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art. 85 alin. (2) lit. b) din Codul penal s-a impus inculpatului obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității în locații, puncte de lucru la S.C. Piețe — S.A. Timișoara și Regia Autonomă de Transport — S.A. Timișoara, pe o perioadă de 50 de zile.

În baza art. 404 alin. (3) din Codul de procedură penală, raportat la art. 88 din Codul penal, s-a atras atenția inculpatului asupra consecințelor nerespectării măsurilor de supraveghere și obligațiilor impuse și ale săvârșirii de noi infracțiuni în cursul termenului de supraveghere, respectiv dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supraviețuită, cu recredință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse ori stabilite de lege ori săvârșește o nouă infracțiune intenționată, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei în regim de detenție.

IV. În baza art. 4 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul O.T. pentru infracțiunea de deținere de droguri de risc în vederea consumului propriu la pedeapsa de 1 (un) an închisoare și pedeapsa complementară, prevăzută de art. 55 lit. a) din Codul penal, art. 66 alin. (1) din Codul penal, a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, drepturile de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o durată de 1 (un) an și 6 (șase) luni, conform art. 67 alin. (1) din Codul penal, pedeapsă a cărei executare începe de la rămânerea definitivă a hotărârii conform art. 68 alin. (1) lit. b) din Codul penal.

În baza art. 65 alin. (1) și (3) din Codul penal s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, respectiv drepturile de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, începând cu rămânerea definitivă a sentinței și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 91 din Codul penal s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și s-a stabilit un termen de supraveghere de 2 (doi) ani, conform dispozițiilor art. 92 din Codul penal.

În baza art. 93 alin. (1) din Codul penal inculpatul a fost obligat ca pe durata termenului de supraveghere să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la Serviciul de probațiune de pe lângă Tribunalul Timiș, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art. 93 alin. (2) lit. a) din Codul penal s-a impus condamnatului să execute următoarea obligație: să frecventeze un program de reintegrare socială derulat de Serviciul de probațiune sau organizat de acesta în colaborare cu instituții comunitare.

În baza art. 93 alin. (3) din Codul penal, pe parcursul termenului de supraveghere, inculpatul va presta o muncă neremunerată în folosul comunității în locații, puncte de lucru la S.C. Drumuri Municipale — S.A., cu sediul în T., pe o perioadă de 60 de zile lucrătoare.

În baza art. 404 alin. (2) din Codul de procedură penală, raportat la art. 96 din Codul penal, s-a atras atenția inculpatului asupra consecințelor nerespectării măsurilor de supraveghere și obligațiilor impuse și ale săvârșirii de noi infracțiuni în cursul termenului de supraveghere, respectiv dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supraviețuită, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse ori stabilite de lege ori săvârșește o nouă infracțiune intenționată, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei în regim de detenție. S-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 97 din Codul penal.

Pe durata suspendării sub supraveghere a executării pedepsei închisorii aplicate inculpatului s-a suspendat executarea pedepselor accesorii.

În baza art. 112 alin. (1) lit. f) din Codul penal, art. 16 alin. (1) raportat la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-au dispus confiscarea și distrugerea cu păstrare de contraprobe a cantităților de: 0,10 gr pulberi de culoare crem; 0,09 gr pulberi de culoare crem; 0,12 gr pulberi de culoare crem; 0,13 gr pulberi de culoare crem, în total 0,44 gr pulberi de culoare crem în care s-a pus în evidență substanța α -PVP (drog de risc) și α -PEP, menționate în Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 895.871 din 11.01.2016 și care au rămas în urma analizelor de laborator; a cantității de 8,64 grame canabis și a unui dispozitiv tip rășniță, menționate în Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 1.530.119/25.01.2016, care au rămas în urma analizelor de laborator.

În baza art. 112 alin. (1) lit. f) din Codul penal s-a dispus confiscarea specială în vederea distrugerii a cantităților de: 1,15 gr fragmente vegetale în care s-au pus în evidență substanțe psihoactive (MDMB-CHMICA în amestec cu AKB-48F), menționate în Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 894186 din 2.09.2015 și care au rămas în urma analizelor de laborator, 5,25 gr fragmente vegetale în care s-au pus în evidență substanțe psihoactive (AB-Fubinaca, MDMB-CHMICA, AKB48-F), menționate în Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 893.614 din 30.06.2015 și care au rămas în urma analizelor de laborator.

În baza art. 16 alin. (2) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 112 alin. (1) lit. e) din Codul penal, s-a dispus confiscarea specială a sumei de 225 lei obținute de către inculpatul C.N. din vânzarea drogurilor/substanțelor psihoactive către colaboratorii sub acoperire și a sumei de 585 lei obținute de către inculpata O.G. din vânzarea drogurilor/substanțelor psihoactive către colaboratorii sub acoperire.

În baza art. 112¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) lit. a) și b) din Codul penal s-a dispus confiscarea extinsă a sumei de 6.415 euro — ridicată de la reședința fără forme legale a inculpatului C.N. și a sumei de 1500 euro și 162.300 lei — ridicată de la reședința fără forme legale a inculpatului O.G.

În baza art. 112¹ alin. (1) lit. a) din Codul penal s-a respins cererea de confiscare extinsă a autovehiculelor cu privire la care s-a dispus instituirea sechestrelor asigurătorii prin Ordonanța din data de 17.12.2015, respectiv autoturismul Porsche Cayenne, ridicat de la inculpatul C.N., autoturism aflat în proprietatea numitei C.A., și autoturismul VW Passat, ridicat de

la inculpata O.G., autoturism al cărui proprietar este inculpatul O.T.

În baza art. 255 din Codul de procedură penală s-a dispus restituirea autoturism Porsche Cayenne, ridicat de la inculpatul C.N., autoturism aflat în proprietatea numitei C.A.

În baza art. 255 din Codul de procedură penală s-a dispus restituirea autoturismului VW Passat, ridicat de la inculpata O.G., autoturism al cărui proprietar este inculpatul O.T.

În baza art. 112¹ alin. (1) lit. a) din Codul penal s-a respins cererea de confiscare extinsă a sumei de 1.779 lei, ridicată de la sediul social declarat al S.C. M. C. — S.R.L.

În baza art. 255 din Codul de procedură penală s-a dispus restituirea sumei de 1.779 lei, ridicată de la sediul social declarat al S.C. M. C. — S.R.L.

În temeiul art. 330 din Codul de procedură penală s-a menținut sechestrul asigurător dispus în cursul urmăririi penale prin Ordonanța procurorului din 15.12.2015 asupra sumei de 6.415 euro confiscate extins de la inculpatul C.N., asupra sumelor de 1.500 euro și 162.300 lei confiscate extins de la inculpata O.G.

S-a constatat că prin Încheierea penală nr. 116/18.03.2016 pronunțată în Dosarul nr. 1.491/30/2016, în baza art. 549¹ din Codul de procedură penală, s-a admis propunerea formulată de Ministerul Public — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Serviciul Teritorial Timișoara, iar în baza art. 315 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură penală, raportat la art. 112 alin. (1) lit. e) din Codul penal, s-a dispus confiscarea specială a sumei de 50 de lei obținute de către suspectul C.O.C. din vânzarea de substanțe psihoactive.

În baza art. 3 și 7 din Legea nr. 76/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare, cu modificările ulterioare, s-a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpații O.G. și C.N. în vederea introducerii profilului genetic al inculpatului în S.N.D.G.J.

Împotriva Sentinței penale nr. 450/PI/8.11.2016 pronunțate de Tribunalul Timiș au declarat apel Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Serviciul Teritorial Timișoara, și inculpații O.G., C.N., G.D., apeluri înregistrate la Curtea de Apel Timișoara la data de 3.02.2017.

Punctul de vedere al Curții de Apel Timișoara — Secția penală:

Completul care a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile a formulat următorul punct de vedere:

Inculpații C.N. și O.G. au formulat excepții cu privire la nelegalitatea sesizării instanței, a probelor administrate și a actelor de urmărire penală, solicitând, printre altele, a se constata că au fost încălcate prevederile art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, întrucât nu au fost păstrate contraprobe în ceea ce privește cumpărările autorizate efectuate în datele de 22.05.2014, 30.07.2014, 22.11.2014, 6.12.2014, 13.12.2014, 23.04.2015, 30.04.2015, 22.05.2015, 2.06.2016, 5.06.2015, 24.10.2015, 12.11.2015, 16.11.2015, 18.12.2015. În esență, s-a arătat că valoarea rapoartelor de constatare tehnico-științifică a substanțelor supuse analizei este extrem de controversată, respectiv neconcordanța dintre numărul sigilului aplicat pe plicurile în care ar fi fost introduse probele obținute în urma cumpărărilor autorizate și plicul care a fost desfăcut și în care au fost prelevate fragmentele vegetale și substanțele supuse analizelor de laborator, această neconcordanță creând o stare legitimă de incertitudine și echivoc în privința similitudinii dintre probele despre care se pretinde că provin din vânzările autorizate și probele supuse analizelor de laborator. Se arată că un alt aspect este ignorarea dispozițiilor legale din legea specială, art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin care se instituie

obligativitatea conservării contraprobelor și dispozițiile procedurale ale art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, care se aplică prin analogie, inculpații fiind privați de posibilitatea de a se efectua o contraexpertiză în cadrul unei instituții care oferă garanția de imparțialitate. S-a apreciat că se impune eliminarea tuturor procedurilor probatorii prin care s-au obținut aceste probe, urmând ca acestea să fie excluse de la judecarea în fond a cauzei.

Prin Încheierea din data de 23.03.2016, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Timiș, având a răspunde celor învederate de inculpați cu privire la nelegalitatea administrării probelor, a arătat că criticile formulate în apărarea inculpaților cu privire la rapoartele de constatare tehnico-științifică în sensul neconcordanței între numărul sigiliului notat în procesele-verbale aflate la dosar și numărul de sigiliu indicat în cuprinsul Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 2.488.719/18.09.2014, nu constituie un motiv care să atragă nulitatea actului menționat, existând posibilitatea lămuririi acestei neconcordanțe în faza de cercetare judecătorească. Referitor la nulitatea actelor de analizare a probelor și a rapoartelor de constatare tehnico-științifică, în sensul că acestea ar fi fost întocmite cu nerespectarea art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, potrivit cărora probele pentru analiză se iau în dublu exemplar, s-a constatat că nu operează nulitatea actelor de urmărire penală.

Împotriva încheierii menționate inculpații au declarat contestație la instanța ierarhic superioară, contestație în cuprinsul căreia au fost reiterate aceleași motive invocate și în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța de fond. Prin Încheierea penală din 2.06.2016, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel Timișoara, s-a constatat că nu sunt îndeplinite condițiile legale privind nulitatea acestor probe administrate în faza de urmărire penală, având în vedere atât ordonanțele emise de procuror pentru efectuarea constatărilor tehnico-științifice raportat la fiecare probă în parte, cât și conținutul rapoartelor de constatare tehnico-științifică. De asemenea, s-a constatat că nu se poate reține existența unei vătămări cauzate inculpaților, în condițiile în care respectivele probe materiale au fost însoțite de procesele-verbale aferente, iar, potrivit art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, probele pentru analiză se iau cel puțin în dublu exemplar în cazul probelor biologice, întrucât în cazul substanțelor susceptibile a fi droguri constituirea de contraprobe nu este întotdeauna posibilă în condițiile în care cantitatea de expertizat este de cele mai multe ori mică, astfel încât nu ar mai putea fi efectuată analiza ca atare.

Prin urmare, motivele de nelegalitate invocate de inculpați urmează a fi lămurite în faza cercetării judecătorești, așa cum a stabilit judecătorul de cameră preliminară de la Tribunalul Timiș, apreciindu-se astfel că este o problemă ce privește fondul cauzei modul de întocmire a rapoartelor de constatare tehnico-științifică.

Instanța de apel a constatat că au fost invocate dispozițiile art. 101 și art. 102 din Codul de procedură penală. Potrivit art. 102 alin. (2) din Codul de procedură penală, probele obținute în mod nelegal nu pot fi folosite în procesul penal. La baza formulării acestui text de lege se află principiul legalității și loialității în administrarea probelor, care presupune administrarea numai a mijloacelor de probă prevăzute de lege, în condițiile stabilite de Codul de procedură penală, legislația specială și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Principiul loialității administrării probelor este reglementat în mod expres la art. 101 din Codul de procedură penală, care prevede că este oprit a se întreprinde violențe, amenințări sau orice alt mijloc de constrângere, precum și promisiuni sau îndemnuri în scopul obținerii de probe. Astfel, a reținut că nelegalitatea unei probe poate rezulta din condițiile în care a fost administrată, iar

excluderea este o sancțiune procesuală specifică, aplicabilă în materia probelor administrate cu încălcarea principiului legalității, putând fi dispusă în cazul în care se constată o încălcare substanțială și semnificativă a unei dispoziții legale privind administrarea probatorului care, în împrejurările concrete ale cauzei, face ca menținerea probei astfel administrate să aducă atingere caracterului echitabil al procesului penal. Se presupune astfel că, netranșând problema rapoartelor de constatare tehnico-științifică a căror neconcordanță cu realitatea și a căror nelegalitate s-a invocat, judecătorul de cameră preliminară a constatat astfel că apărările inculpaților vizează, în principal, încălcarea principiului loialității în realizarea probei impunându-se administrarea de probe pentru lămurirea apărărilor formulate, activitate specifică judecătii pe fond. În atare situație, opinia completului de judecată investit cu soluționarea cauzei este că aceste rapoarte pot fi analizate sub aspectul legalității și concordanței cu starea de fapt ca urmare a coroborării întregului material probator administrat în cauză.

În concluzie, s-a apreciat că este necesar ca Înalta Curte de Casație și Justiție să dea o dezlegare problemelor de drept sus-menționate.

În ce privește jurisprudența relevantă la nivel național și comunitar s-a menționat că nu sunt cunoscute hotărâri în care să fi fost analizată chestiunea de drept supusă dezlegării.

III. Opinia instanțelor judecătorești

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Craiova, care, după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale unora dintre instanțele arondate.

Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Iași au comunicat că nu au fost identificate repere jurisprudențiale cu privire la problema de drept propusă.

Cu privire la problema de drept supusă dezlegării, respectiv dacă sfera de incidență a obligației de păstrare a contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, include și procedeele probatorii ale constatării tehnico-științifice, într-o primă opinie s-a susținut că sfera de incidență a obligației de păstrare a contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu include și procedeele probatorii ale constatării tehnico-științifice. În acest sens au opinat Curtea de Apel București, Secția I penală, Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Brașov, Tribunalul București, Tribunalul Giurgiu și Tribunalul Olt.

Într-o altă opinie s-a susținut că sfera de incidență a obligației de păstrare a contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, include și procedeele probatorii ale constatării tehnico-științifice. Acest punct de vedere a fost susținut de Curtea de Apel Târgu Mureș, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Teleorman, Tribunalul Arad și Judecătoria Turnu Măgurele.

Cu privire la problema de drept supusă dezlegării, respectiv care este sancțiunea ce poate fi aplicată de către instanța de apel în cazul nerespectării obligației de a păstra contraprobe, s-a apreciat că raportul de constatare tehnico-științifice urmează a fi apreciat sub aspectul concordanței cu starea de fapt ca urmare a coroborării întregului material administrat în cauză. Această opinie a fost susținută de Curtea de Apel Bacău, Curtea

de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel București, Secția I penală, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Covasna, Tribunalul București, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Dolj, Tribunalul Ialomița și Judecătoria Urziceni.

Tribunalul Ilfov și Tribunalul Arad au opinat că sancțiunea pe care instanța de apel o poate aplica este nulitatea relativă, condiționată de o vătămare a drepturilor procesuale.

Tribunalul Teleorman, Tribunalul Gorj și Judecătoria Turnu Măgurele au opinat în sensul că sancțiunea ce poate fi aplicată de către instanța de apel în situația nerespectării acestei obligații este înlăturarea probei.

Curtea de Apel Brașov și Tribunalul Olt au opinat în sensul că nerespectarea obligației de a păstra contraprobe nu conduce la aplicarea unei sancțiuni de instanța de apel.

Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, a opinat că problema a cărei dezlegare se solicită nu este o veritabilă chestiune de drept care să necesite o rezolvare de principiu dată de instanța supremă, ci vizează aplicarea dispozițiilor legale la cauza concretă dedusă judecătii. În acest context s-a apreciat că sesizarea este inadmisibilă, întrucât dispozițiile art. 17 alin. (1) teza 1 din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt imperative și nu fac distincție în raport cu procedeele probatorii (raport de expertiză sau constatare) prin care se obține proba în cauză, nu restrâng sfera de aplicare a acestei obligații legale, prin urmare norma este clară.

Tribunalul Caraș-Severin a menționat că, potrivit dispozițiilor art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „Drogurile ridicate în vederea confiscării se distrug potrivit art. 574 lit. d) din Codul de procedură penală. Păstrarea de contraprobe este obligatorie.”

Dispozițiile art. 574 lit. d) din Codul de procedură penală se regăsesc în secțiunea a 3-a „Punerea în executare a măsurilor de siguranță” din cap. II „Punerea în executare a hotărârilor” al titlului V din Codul de procedură penală, intitulat „Executarea hotărârilor penale”, ceea ce presupune că, în cauză, a fost pronunțată o hotărâre definitivă, iar distrugerea are loc după rămânerea definitivă a hotărârii, astfel că păstrarea obligatorie de contraprobe prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se referă la această etapă procesuală, de punere în executare a unei hotărâri definitive.

Constatarea tehnico-științifică, fiind un mijloc de probă, este supusă reglementărilor din titlul IV al Codului de procedură penală, intitulat „Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii”, dispozițiile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind incidente în această etapă a procesului penal.

IV. Opinia Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 1.124/C/1.138/III-5/2017 din data de 19 mai 2017, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii privind chestiunea de drept supusă dezlegării.

Totodată, în cadrul concluziilor depuse la dosarul cauzei prin Adresa nr. 1.124/C/1.138/III-5/2017 din data de 19 mai 2017, procurorul general, invocând dispozițiile art. 475—477 din Codul de procedură penală, a opinat în sensul respingerii, ca inadmisibilă, a sesizării Curții de Apel Timișoara, apreciind că nu este îndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate prevăzute de lege, respectiv aceea că de lămurirea respectivei chestiuni de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei.

În argumentarea acestui punct de vedere s-a arătat că în jurisprudența sa Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat asupra înțelesului care trebuie atribuit sintagmei „chestiune de drept, de a cărei lămurire

depinde soluționarea pe fond a cauzei”, regăsită în cuprinsul art. 475 din Codul procedură penală.

Astfel, s-a apreciat că admisibilitatea sesizării este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când vizează o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei. Prin urmare, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată asupra acțiunii penale și/sau civile de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul ca decizia instanței supreme să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului.

Din această perspectivă, de lămurirea chestiunii de drept procesual ce face obiect al sesizării nu depinde soluționarea pe fond a cauzei. Aceasta cu atât mai mult cu cât art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, are ca premisă de aplicare ipoteza reglementată de art. 574 lit. d) din Codul de procedură penală. Rezultă că art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vizează faza de executare a unei hotărâri definitive (punerea în executare a măsurilor de siguranță a confiscării speciale). Prin urmare, dispoziția legală care configurează problema de drept supusă dezlegării nu are legătură cu faza judecării și, deci, nici cu soluționarea pe fond a cauzei.

Pe de altă parte, în cauză, cu privire la obligația de păstrare a contraprobelor, este incident art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, a cărui încălcare, de altfel, inculpatul a invocat-o în procedura de camera preliminară. Prin Încheierea din 23 martie 2016 a judecătorului de cameră preliminară de la Tribunalul Timiș, definitivă prin Încheierea din 2 iunie 2016 a judecătorului de cameră preliminară de la Curtea de Apel Timișoara, au fost respinse excepțiile invocate de inculpat, întemeiate pe încălcarea art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, constatându-se că nu operează nulitatea actelor de urmărire penală/nu sunt îndeplinite condițiile legale privind nulitatea rapoartelor de constatare tehnico-științifică.

Or, nu pot face obiect al unei chestiuni de drept dispoziții legale de care a depins rezolvarea altei cauze penale, soluționate definitiv și care se bucură de autoritate de lucru judecat, întrucât s-ar cere astfel instanței supreme exercitarea unui control judiciar asupra unei soluții definitive, în afara cadrului prevăzut de dispozițiile legale care reglementează căile de atac (Decizia nr. 14 din 18 mai 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 21 iunie 2016).

V. Examenul jurisprudenței

1. Jurisprudența națională relevantă:

Decizia nr. 1.050 din 25 august 2015, pronunțată de Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, în Dosarul nr. 625/122/2015; Decizia nr. 512 din 31 martie 2017, pronunțată de Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, în Dosarul nr. 37.495/3/2016.

2. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Nu a fost identificată jurisprudență relevantă în acest sens.

VI. Punctul de vedere al Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție:

S-a susținut că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, formulată în Dosarul nr. 1.211/1/2017, este inadmisibilă, întrucât nu întrunește condiția de admisibilitate prevăzută în art. 475 din Codul de procedură penală privind existența unei legături de

dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei.

Opinia exprimată se întemeiază pe jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, care conturează condiția de admisibilitate privind existența unei legături de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei. În acest sens:

— în considerentele Deciziei nr. 8/2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 3 iunie 2015) și ale Deciziei nr. 16/2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 3 iulie 2015), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat că această condiție de admisibilitate (chestiunea de drept supusă dezlegării să conducă la soluționarea pe fond a cauzei), prin referirea explicită la soluționarea pe fond a cauzei, impune ca dezlegarea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării să fie determinantă pentru rezolvarea acțiunii penale sau a acțiunii civile în procesul penal;

— în considerentele Deciziei nr. 7/2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 25 mai 2015), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că prin sintagma soluționarea pe fond a cauzei, folosită de legiuitor în cuprinsul art. 475 din Codul de procedură penală pentru a desemna legătura obiectivă dintre chestiunea de drept supusă interpretării și procesul penal în curs, se înțelege dezlegarea raportului juridic penal născut ca urmare a încălcării relațiilor sociale protegute prin norma de incriminare, inclusiv sub aspectul consecințelor de natură civilă;

— în considerentele Deciziei nr. 26/2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 2 februarie 2016), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că, în conformitate cu dispoziția legală precitată (art. 475 din Codul de procedură penală), este necesar ca interpretarea dată de instanța supremă dispoziției de drept substanțial sau procesual cu care a fost investită să aibă consecințe asupra modului de rezolvare a fondului cauzei, de lămurirea acesteia depinzând soluția dată acțiunii penale și/sau civile cu care instanța a fost investită.

Astfel, în raport cu jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, lămurirea chestiunii de drept care formează obiectul Dosarului nr. 1.211/1/2017 nu are un caracter determinant pentru rezolvarea acțiunii penale în procesul penal, neexistând o relație de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluția dată acțiunii penale cu care instanța a fost investită.

Opțiunea legiuitorului de a restrânge sfera de aplicare a dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală prin introducerea condiției privind „existența unei legături de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei” conduce la concluzia că mecanismul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este rezervat, în principiu, domeniului chestiunilor de drept material. Prin excepție, mecanismul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile poate fi utilizat în domeniul chestiunilor de drept procesual, în ipoteza în care există o relație de dependență între lămurirea chestiunii de drept procesual și soluția pe care instanța o va pronunța în cauză.

Totodată, potrivit jurisprudenței Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, reflectată în Decizia nr. 28/2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 9 decembrie 2015) și în Decizia nr. 1/2017 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 152 din 28 februarie 2017), este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea în

abstracto a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului speței (Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 14/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015).

În ipoteza aprecierii ca admisibile a unor sesizări prin care se tinde la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la soluționarea propriu-zisă a unor chestiuni ce țin de fondul cauzei există riscul transformării mecanismului hotărârii prealabile fie într-o „procedură dilatorie pentru litigii caracterizate, prin natura lor, ca fiind urgente, fie într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii”.

Examinarea încheierii de sesizare conduce la concluzia că, prin sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în Dosarul nr. 1.211/1/2017, nu se tinde la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, ci la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile cauzei.

Practic, prin sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se tinde la evaluarea legalității rapoartelor de constatare tehnico-științifică întocmite, în cauză, în condițiile în care obligația de păstrare a contraprobelor nu a fost respectată, și la stabilirea sancțiunii pe care instanța de apel o poate aplica în cazul nerespectării acestei obligații. Așadar, prin sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție nu se solicită interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, ci evaluarea legalității unui mijloc de probă administrat în condițiile particulare ale cauzei și stabilirea modului în care acest mijloc de probă poate fi valorificat în speță.

În plus, în cauză, prin Încheierea din 23 martie 2016, rămasă definitivă prin respingerea contestațiilor, judecătorul de cameră preliminară a respins excepțiile formulate de inculpați cu privire la legalitatea probelor administrate și a constatat legalitatea administrării probelor, admiterea sesizării echivalând cu un control judiciar exercitat de către Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la încheierea judecătorului de cameră preliminară.

VII. Opinia specialiștilor consultați

Punctul de vedere al Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept, Departamentul de drept public

I. Cu privire la admisibilitatea sesizării

Verificând sesizarea, în raport cu criteriile de admisibilitate stabilite de art. 475 din Codul de procedură penală, rezultă următoarele:

Prima condiție. Cauza se află „în cursul judecării”, respectiv al apelului formulat împotriva sentinței penale pronunțate de instanța de fond, prin care s-a dispus condamnarea inculpaților trimiși în judecată pentru comiterea unor infracțiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. S-a apreciat că, în raport cu jurisprudența consolidată a Înaltei Curți de Casație și Justiție în materie, această condiție de admisibilitate este îndeplinită în speță.

A doua condiție. Chestiunea de drept pendinte nu a mai făcut obiectul unei alte sesizări pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile sau al unui recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. În deplin acord cu constatările instanței de trimitere, din consultarea jurisprudenței în materie a rezultat că și această condiție este îndeplinită.

A treia condiție. Chestiunea de drept, obiect al sesizării, trebuie să fie aptă să influențeze soluționarea fondului cauzei.

În raport cu considerentele Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nr. 11 din 2 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 7 iulie 2014, cap. VIII, paragrafele 7—8, rezultă că „admisibilitatea sesizării în

vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea că *interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei*. Cu alte cuvinte, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată asupra acțiunii penale și/sau civile de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul că decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în procedura prevăzută de art. 476 și 477 din Codul de procedură penală să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului. Prin sintagma «soluționarea pe fond a cauzei» folosită de legiuitor în cuprinsul art. 475 din Codul de procedură penală pentru a desemna legătura obiectivă dintre chestiunea de drept supusă interpretării și procesul penal în curs trebuie astfel să se înțeleagă *dezlegarea raportului juridic penal* născut ca urmare a încălcării relațiilor sociale protegute prin norma de incriminare, inclusiv sub aspectul consecințelor de natură civilă, și *nu rezolvarea unei cereri incidentale* invocate pe parcursul judecării cauzei în ultimă instanță”.

Se impune a se reaminti și *dictum*-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție din considerentele Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016, cap. XIII, paragrafele 8—10, conform căruia „scopul acestei proceduri este de a da dezlegări asupra unor probleme veritabile și dificile de drept. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție conform art. 475 din Codul de procedură penală trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune *problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții*. Interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât *procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate*”.

Este deci clar că prin procedura prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală se reclamă existența mai multor interpretări diferite, dar aparent la fel pertinente, ale aceleiași text legal și se solicită instanței supreme eliminarea interpretărilor neconforme cu sensul veritabil al normei. Condiția este ca interpretarea textului legal în discuție să aibă consecințe juridice asupra rezolvării acțiunii penale sau civile în litigiul penal aflat în fața instanței *a quo*.

În speță, textul a cărui interpretare se solicită este cel prevăzut în art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și se referă la obligația de a păstra și conserva contraprobe prelevate din drogurile ridicate în vederea confiscării și supuse procedurii de distrugere. Se solicită a se lămurii dacă această obligație trebuie extinsă și la alte materii, cum este situația (uzuală în cazul investigațiilor referitoare la droguri) în care se realizează rapoarte de constatare tehnico-științifică, ce implică metode de analiză fizico-chimică a drogurilor. Mai precis, se pune întrebarea dacă și în acest caz este obligatorie conservarea de contraprobe din materialele stupefiante ce au fost supuse procedurii de analiză.

Prima facie, s-ar părea că există o relație de dependență între stabilirea unei obligații de conservare a contraprobelor în general și soluționarea fondului cauzei, prin prisma respectării principiului aflării adevărului. Conform art. 5 alin. (1) din Codul de procedură penală, „Organele judiciare au obligația de a asigura,

pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului”. În consecință, soluționarea fondului cauzei nu se poate face în absența probelor și doar acestea sunt susceptibile să conducă la adevăr. Dintr-o altă perspectivă, conform art. 99 alin. (3) din Codul de procedură penală, „În procesul penal, persoana vătămată, suspectul și părțile au dreptul de a propune organelor judiciare administrarea de probe”. Exercițiul acestui drept trebuie garantat astfel încât să fie respectate prevederile Constituției României, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesual penală, precum și ale pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte [art. 1 alin. (2) din Codul de procedură penală]. Ca expresie a acestei garanții sunt prevăzute expres ipotezele ce permit respingerea unei cereri în probatoriu [art. 100 alin. (4) din Codul de procedură penală]. Prin urmare, în afara ipotezelor reglementate de lege, organele judiciare au obligația de a permite exercițiul deplin al dreptului participanților la proces de a solicita administrarea de probe în vederea apărării intereselor lor procesuale. Această obligație presupune și punerea la dispoziția titularilor cererilor în probatoriu a mijloacelor prin care exercițiul dreptului să nu fie unul teoretic și iluzoriu, ci concret și efectiv. Existența contraprobelor reprezintă unul din aceste mijloace, în absența căruia cererea de solicitare a unei expertize nu se poate realiza. Suprimarea posibilității inculpatului de a solicita o expertiză care să conteste probele incriminatorii (în speță, raportul de constatare tehnico-științifică), din rațiuni de absență a contraprobelor, echivalează cu încălcarea dreptului la apărare și cu prejudicierea soluționării în mod echitabil a fondului cauzei. În consecință, rezultă că relația de dependență între cele doi termeni este una dovedită.

În pofida acestor aparențe, o analiză atentă a situației din speță trebuie realizată pentru a înlătura o serie de aspecte susceptibile de a genera confuzie. În primul rând, se impune a observa că textul art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ce face obiectul interpretării solicitate de instanța de trimitere, este atașat unei ipoteze legale precise, distrugerea drogurilor în condițiile art. 574 lit. d) din Codul de procedură penală. Acest ultim text prevede că dacă „s-a dispus distrugerea lucrurilor confiscate, aceasta se face în prezența judecătorului delegat cu executarea, întocmindu-se proces-verbal care se depune la dosarul cauzei”. Prin urmare, nu este niciun dubiu că obligația de conservare a contraprobelor în cuprinsul normei din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se referă la o situație reglementată *post-sententiam*, incidentă după finalizarea soluționării fondului cauzei. Numai așa devine explicabilă referința la judecătorul delegat cu executarea. De aici rezultă că se solicită interpretarea unui text ce nu are legătură cu soluționarea fondului, ci cu o situație juridică ulterioară lui. Din acest punct de vedere, chestiunea de drept nu poate întruni condițiile de admisibilitate.

În al doilea rând, în cuprinsul încheierii de sesizare s-a arătat faptul că inculpații au formulat mai multe excepții în fața judecătorului de cameră preliminară cu privire la încălcarea dispozițiilor art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, invocându-se că nu au fost păstrate contraprobe în ceea ce privește cumpărările autorizate de droguri. Prin urmare, referința la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nici nu era necesară, cât timp există un text expres care obligă la ridicarea probelor pentru analiză cel puțin în dublu. Una dintre probe se lasă celui de la care se ridică, iar în lipsa acestuia unui substituent procesual. Proba lăsată în custodia persoanei respective constituie contraprobă. În consecință, imposibilitatea administrării unei expertize, datorată lipsei contraprobelor, nu

derivă din încălcarea art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ci din art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, sub acest din urmă aspect putându-se pune în discuție nelegalitatea administrării probei cu expertiza. Nu este deci, nevoie de interpretarea art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul dacă este incidentă obligația de păstrare a contraprobelor și în cazul procedurilor probatorii ale constatării tehnico-științifice, ci de aplicarea art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală. Acest text nu distinge cu privire la prelevarea în cel puțin dublu exemplar a probelor de analiză, în funcție de natura probelor (de exemplu, exclusiv probe biologice), putându-se aplica, în principiu, în orice situație. Sub acest aspect devine evident că procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-o manieră ce nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.

În al treilea rând, existența unei prezumții de inechitate a procedurilor penale generate de privarea inculpaților de posibilitatea de a se efectua o contraexpertiză cu privire la substanțele active conținute în materiile stupefiante ridicate în cauză este condiționată de formularea efectivă în probatoriu a unei asemenea cereri și de respingerea acesteia de către organul judiciar. Nu se poate pretinde o încălcare a caracterului echitabil al procesului penal *in abstracto*, independent de comportamentul procesual al părții interesate. Dacă inculpații au formulat o asemenea cerere, atunci se impune analiza motivelor de respingere a cererii. Unul dintre motive [art. 100 alin. (4) lit. d) din Codul de procedură penală] se referă la situația în care proba este imposibil de obținut. Este de discutat dacă imposibilitatea de obținere a probei poate fi reținută atunci când este imputabilă organului judiciar. Astfel, dacă lipsa contraprobei se datorează lipsei prelevării a suficiente mostre de analiză, iar această situație obstaculează administrarea unor probe ulterioare, respingerea respectivei probe pare a fi un caz clasic de invocare a propriei culpe. În aceste ipoteze, păstrarea echilibrului procesual impune excluderea mijlocului de probă contestat (în speță raportul de constatare tehnico-științifică) pentru administrarea neloială a acestuia. Organul judiciar nu trebuie să pună partea interesată în situația de a fi în imposibilitate de a formula o cerere în probatoriu, datorită manierei în care a gestionat administrarea probelor în proces. În ipoteza în care o cerere de expertiză nu a fost însă formulată în cadrul procesului, se apreciază că nu există o chestiune de drept care să necesite o interpretare de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii pe fond.

În al patrulea rând trebuie avute în vedere anumite particularități ale prelevării contraprobelor în cazul infracțiunilor de trafic și consum ilicit de droguri. În doctrină s-a arătat că „nu se poate proceda la lăsarea unui eșantion al probei ridicate pentru analiză dacă deținerea acesteia nu este legală (de pildă, în ipoteza în care sunt ridicate droguri)”. În consecință, lipsa contraprobelor s-ar datora unei situații ce nu poate fi imputabilă organului judiciar. La aceasta se adaugă și împrejurarea că, adesea, cantitățile de materiale stupefiante ridicate de la inculpați se consumă integral cu ocazia analizelor fizico-chimice, astfel încât nu mai există posibilitatea fizică a conservării unor contraprobe de către organul judiciar. Această situație poate genera într-adevăr un dezechilibru procesual ce se impune a fi reparat. Cea mai bună restabilire în acest context a caracterului echitabil al procesului pare a fi contradictorialitatea procedurilor probatorii. Astfel, părțile interesate ar trebui să aibă posibilitatea să participe la realizarea raportului de constatare tehnico-științifică (prin experți asistenți, de exemplu), astfel încât obiectiile de imparțialitate să nu mai poată fi formulate. Această chestiune este însă una *de lege ferenda* ce excedează cadrului procedurii pendinte.

Pentru argumentele expuse mai sus, nefiind îndeplinită ultima din condițiile sesizării, aceasta se impune a fi respinsă ca inadmisibilă.

II. Cu privire la fondul sesizării

Carența procesuală identificată mai sus dispensează analiza fondului sesizării.

VIII. Dispoziții legale incidente

Art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„Drogurile ridicate în vederea confiscării se distrug potrivit art. 574 lit. d) din Codul de procedură penală. Păstrarea de contraprobe este obligatorie.”

Art. 172 din Codul de procedură penală:

„(1) Efectuarea unei expertize se dispune când pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea unor fapte ori împrejurări ce prezintă importanță pentru aflarea adevărului în cauză este necesară și opinia unui expert.

(2) Expertiza se dispune, în condițiile art. 100, la cerere sau din oficiu, de către organul de urmărire penală, prin ordonanță motivată, iar în cursul judecății se dispune de către instanță, prin încheiere motivată.

(3) Cererea de efectuare a expertizei trebuie formulată în scris, cu indicarea faptelor și împrejurărilor supuse evaluării și a obiectivelor care trebuie lămurite de expert.

(4) Expertiza poate fi efectuată de experți oficiali din laboratoare sau instituții de specialitate ori de experți independenți autorizați din țară sau din străinătate, în condițiile legii.

(5) Expertiza și examinarea medico-legală se efectuează în cadrul instituțiilor medico-legale.

(6) Ordonanța organului de urmărire penală sau încheierea instanței prin care se dispune efectuarea expertizei trebuie să indice faptele sau împrejurările pe care expertul trebuie să le constate, să le clarifice și să le evalueze, obiectivele la care trebuie să răspundă, termenul în care trebuie efectuată expertiza, precum și instituția ori experții desemnați.

(7) În domeniile strict specializate, dacă pentru înțelegerea probelor sunt necesare anumite cunoștințe specifice sau alte asemenea cunoștințe, instanța ori organul de urmărire penală poate solicita opinia unor specialiști care funcționează în cadrul organelor judiciare sau în afara acestora. Dispozițiile relative la audierea martorului sunt aplicabile în mod corespunzător.

(8) La efectuarea expertizei pot participa experți independenți autorizați, numiți la solicitarea părților sau subiecților procesuali principali.

(9) Când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt ori este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, organul de urmărire penală poate dispune prin ordonanță efectuarea unei constatări.

(10) Constatarea este efectuată de către un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau din afara acestora.

(11) Certificatul medico-legal are valoarea unui raport de constatare.

(12) După finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesară opinia unui expert sau când concluziile raportului de constatare sunt contestate, se poate dispune efectuarea unei expertize.”

Art. 160 alin. (4) din Codul de procedură penală, intitulat „Identificarea și păstrarea obiectelor”:

„Probele pentru analiză se iau cel puțin în dublu și se sigilează. Una dintre probe se lasă celui de la care se ridică, iar în lipsa acestuia, una dintre persoanele prevăzute la art. 159 alin. (11).”

Art. 574 lit. d) din Codul de procedură penală:

„d) când s-a dispus distrugerea lucrurilor confiscate, aceasta se face în prezența judecătorului delegat cu executarea, întocmindu-se proces-verbal care se depune la dosarul cauzei.”

IX. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Judecătorul-raportor a opinat în sensul că nu se poate proceda la analiza pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul prezentei cauze, urmând a se respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată Curtea de Apel Timișoara — Secția penală, prin Încheierea de ședință din 21 martie 2017, pronunțată în Dosarul penal nr. 913/30/2016, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept: „dacă sfera de incidență a obligației de păstrare a contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, include și procedeele probatorii ale constatării tehnico-științifice și care este sancțiunea ce poate fi aplicată de către instanța de apel în cazul nerespectării obligației de a păstra contraprobe.”

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegate, reține următoarele:

Pentru a realiza unificarea practicii judiciare, legiuitorul a instituit în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție soluționarea sesizărilor din partea instanțelor de judecată, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Reglementând condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, legiuitorul a stabilit în art. 475 din Codul de procedură penală posibilitatea anumitor instanțe, investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care constată, în cursul judecății, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat încă printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

Ca atare, se constată că pentru a fi admisibilă o asemenea sesizare trebuie îndeplinite cumulativ mai multe cerințe, respectiv existența unei cauze aflate în cursul judecății în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de textul de lege anterior menționat, existența unei chestiuni de drept care să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii și soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

În speță, se constată că este îndeplinită condiția privind existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel Timișoara fiind investită în Dosarul nr. 913/30/2016 cu soluționarea apelurilor declarate de inculpații O.G., C.N., G.D. și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Serviciul Teritorial Timișoara împotriva Sentinței penale nr. 450 din 8 noiembrie 2016, pronunțată de Tribunalul Timiș în Dosarul nr. 913/30/2016.

De asemenea, chestiunea de drept cu care a fost sesizată instanța supremă nu a primit încă o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, așa cum rezultă din Adresa nr. 1.124/C/1.138/III-5/2017 din 19 mai 2017 a procurorului

general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Însă, cea de-a treia cerință impusă de art. 475 din Codul de procedură penală nu este îndeplinită în cauză, întrucât soluționarea pe fond a cauzei nu depinde de lămurirea chestiunilor de drept ce fac obiectul prezentei sesizări.

Prin Decizia nr. 11 din 2 iunie 2014, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în Dosarul nr. 11/1/2014/HP/P, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 7 iulie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei.

Totodată, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată asupra acțiunii penale și/sau civile de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul ca decizia Înaltei Curți pronunțată în procedura prevăzută de art. 476 și 477 din Codul de procedură penală să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului.

Astfel, în cadrul mecanismul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, considerentele Deciziei nr. 11 din 2 iunie 2014 au fost preluate în: Decizia nr. 17 din 1 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014; Decizia nr. 24 din 6 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 11 noiembrie 2014; Decizia nr. 7 din 17 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 25 mai 2015; Decizia nr. 26 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 2 februarie 2016; Decizia nr. 28 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 9 decembrie 2015; Decizia nr. 1 din 25 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 152 din 28 februarie 2017.

De asemenea, prin Decizia nr. 14 din 12 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat că este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului cauzei (considerente preluate în: Decizia nr. 26 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 2 februarie 2015; Decizia nr. 28 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 9 decembrie 2015; Decizia nr. 1 din 25 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 152 din 28 februarie 2017).

Intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura reglementată de art. 475 din Codul de procedură penală este legitimă atunci când se tinde la clarificarea înțelesului uneia sau mai multor norme juridice ambigue sau complexe, al căror conținut ori succesiune în timp pot da naștere la dificultăți rezonabile de interpretare pe cale judecătorească, afectând, în final, unicitatea aplicării lor de către instanțele naționale.

În Decizia nr. 28 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 9 decembrie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut

că, în ipoteza aprecierii ca admisibile a unor sesizări prin care se tinde la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la soluționarea propriu-zisă a unor chestiuni ce țin de fondul cauzei, există riscul transformării mecanismului „hotărârii prealabile” fie într-o „procedură dilatorie pentru litigii caracterizate, prin natura lor, ca fiind urgente, fie într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii”.

În Decizia nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat că scopul acestei proceduri este de a da dezlegări asupra unor probleme veritabile și dificile de drept și nu se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții. Interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.

Prin Încheierea de ședință din 21 martie 2017, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara, a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea dezlegării chestiunii de drept: dacă sfera de incidență a obligației de păstrare a contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, include și procedeele probatorii ale constatării tehnico-științifice și care este sancțiunea ce poate fi aplicată de către instanța de apel în cazul nerespectării obligației de a păstra contraprobe.

Din încheierea de sesizare rezultă că ceea ce se contestă este „valoarea rapoartelor de constatare tehnico-științifică a substanțelor”, în condițiile în care ar fi fost ignorate „dispozițiile legale din legea specială ale art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată”.

Se constată că, în fapt, prin această sesizare nu se solicită interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, ci evaluarea legalității unui mijloc de probă administrat în cauza dedusă judecării, precum și stabilirea modului în care acest procedeu probatoriu poate fi sau nu valorificat în speță.

În conformitate cu dispozițiile art. 172 alin. (9) din Codul de procedură penală, constatarea tehnico-științifică poate fi dispusă atunci când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt ori este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei.

Organul de urmărire penală poate dispune efectuarea unui raport de constatare tehnico-științifică prin ordonanță.

Se observă că această activitate se circumscrie exclusiv activității de urmărire penală, fiind un act dispus doar de către organul de urmărire penală, care presupune o verificare relativ urgentă a unei stări de fapt sau împrejurări de care depinde soluționarea cauzei.

De asemenea, art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, poate fi aplicat de către judecător, după parcurgerea procedurii de cameră preliminară, care presupune inclusiv verificarea legalității administrării probelor, la finalul cercetării judecătorești, în momentul în care se adoptă o hotărâre, atunci când se dispune, printre altele, și cu privire la confiscarea unor bunuri.

După cum se poate constata și din speța dedusă judecării, judecătorul fondului, în momentul în care a pronunțat Sentința penală nr. 450/PI/08.11.2016 în Dosarul nr. 913/30/2016, în baza art. 112 alin. (1) lit. f) din Codul penal, art. 16 alin. (1) raportat la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a dispus confiscarea și distrugerea cu păstrare de contraprobe a cantităților menționate în raporturile de constatare tehnico-științifică

nr. 1.530.119/25.01.2016 și 893.614 din 30.06.2015, care au rămas în urma analizelor de laborator.

În aceste condiții, având în vedere faptul că procedeu probatoriu al constatării tehnico-științifice și păstrarea contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt acte care sunt dispuse în momente procesuale diferite, care nu se condiționează reciproc, respectiv procedeu probatoriu al constatării tehnico-științifice se dispune în faza de urmărire penală, iar păstrarea contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la finalul judecării pe fond, se apreciază că sesizarea cu problema incidenței obligației de păstrare a contraprobelor prevăzute de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește procedeu probatoriu al constatării

tehnico-științifice și existența unei sancțiuni care ar putea fi aplicată în cazul nerespectării obligației de a păstra contraprobe, nu este o veritabilă chestiune de drept.

Totodată, se constată că nu există o relație de dependență între problema sesizată și soluționarea pe fond a cauzei, în condițiile în care prin sesizarea trimisă se dorește stabilirea „valorii” procesuale a rapoartelor de constatare tehnico-științifică.

Potrivit procedurii prevăzute de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală nu este permis Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție să antameze fondul cauzei, rațiunea instituției sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nefiind aceea ca judecata instanței supreme să se substituie celei a instanței legal investite.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 475 și art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală, în Dosarul penal nr. 913/30/2016, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept: „*Dacă sfera de incidență a obligației de păstrare a contraprobelor prevăzută de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri include și procedeele probatorii ale constatării tehnico-științifice și care este sancțiunea ce poate fi aplicată de către instanța de apel în cazul nerespectării obligației de a păstra contraprobe.*”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 14 iunie 2017.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **MIRELA SORINA POPESCU**

Magistrat-asistent,
Oana Mihaela Dinu

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

